

Kryteria oceniania uczniów z upośledzeniem intelektualnym w stopniu lekkim

HISTORIA

KLASA 1

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wskazuje na ilustracjach ślady przeszłości
- wymienia niektóre z nazw państw z epoki starożytności
- z pomocą nauczyciela układa zdania z rozsypanek, odczytuje (przy pomocy podanego klucza) zaszyfrowane pojęcia, nazwy geograficzne, imiona postaci
- czyta bardzo krótkie fragmenty tekstu
- podejmuje pracę niechętnie, zdarza się, że w ogóle jej nie wykonuje

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- odczytuje i poprawnie zapisuje datę z kalendarza kartkowego
- wymienia niektóre pozostałości z dawnych czasów
- wymienia nazwy państw lub terenów, na których powstały cywilizacje Starożytnego Wschodu
- przyporządkowuje nazwy państw do prostego opisu ich ustrojów
- zna i rozumie pojęcia: mit, cesarz, papież, król, rycerz
- wskazuje na mapie Egipt, Grecję, Rzym, Polskę Piastowską
- rozpoznaje na ilustracji charakterystyczną budowlę rzymską i grecką (bez nazwy)
- samodzielnie układa zdania z rozsypanki zdaniowej
- z pomocą nauczyciela układa zdania z nowo poznanymi pojęciami, nazwiskami
- czyta wybrane fragmenty tekstu, rozumie je po dodatkowych wyjaśnieniach nauczyciela
- wie skąd pochodzi nazwa Polska, z pomocą nauczyciela wskazuje siedziby Polan
- ze zbioru zawierającego imiona wybiera imiona pierwszych polskich władców
- z pomocą nauczyciela chronologicznie porządkuje wydarzenia (bez określania dat)
- wykonuje przydzielone mu zadania wolno, ale rzetelnie -niekiedy tylko nie podejmuje trudu ich wykonania

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia jednostki czasu w historii
- odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa są początkiem naszej ery
- wymienia niektóre źródła historyczne (bez używania terminu)
- wymienia nazwy niektórych osiągnięć cywilizacyjnych ludów Starożytnego Wschodu
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Rzymem
- rozpoznaje na ilustracji Koloseum, świątynię i teatr grecki i przyporządkowuje im właściwe nazwy
- rozpoznaje na ilustracji Krzyżaka, meczet, insygnia koronacyjne-podpisuje je
- nazywa dwa –trzy najważniejsze plemiona polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje ich siedziby
- zna datę roczną chrztu Polski
- wymienia imiona pierwszych władców Polski (Mieszko I, Bolesław Chrobry)
- wie, że elementami łączącymi Polaków są język i wiara
- wskazuje na mapie Egipt, Mezopotamię, Rzym, Grecję, granice państwa polskiego w czasach pierwszych Piastów, Kraków
- układa zdania z rozsypanki zdaniowej i wyrazowej
- układa proste zdania z nowo poznanymi pojęciami, nazwiskami, nazwami miejscowości
- czyta ze zrozumieniem krótkie teksty
- porządkuje chronologicznie wydarzenia (bez określania dat)
- zna i rozumie pojęcia: mit, cesarz, papież, król, rycerz, giermek, dynastia
- pracuje na ogół chętnie, stara się sprostać stawianym mu wymaganiom

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i określa jednostki czasu w historii
- wie, do czego służy kalendarz, odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa to moment, od którego liczy się czas

- wie, gdzie należy szukać informacji o wydarzeniach z przeszłości
- przyporządkowuje niektóre wynalazki i osiągnięcia do kraju, z którego pochodzą
- przyporządkowuje nazwę pisma do kraju, w którym się nim posługiwano
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Rzymem
- rozpoznaje i nazywa na ilustracji Koloseum, amfiteatr, akwedukt (bez nazwy), świątynię grecką
- rozróżnia ustrój republikański od cesarstwa
- rozpoznaje na ilustracji wojownika tatarskiego, Krzyżaka, ikonę, meczet, insygnia koronacyjne-nazywa je
- nazywa plemiona polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje ich siedziby
- zna datę roczną chrztu Polski
- wymienia imiona pierwszych władców Polski (Mieszko I, Bolesław Chrobry, Bolesław Śmiały)
- wymienia niektóre elementy łączące Polaków
- wie, że Łokietek zjednoczył Polskę
- zna i rozumie pojęcia: mit, cesarz, papież, feudał, król, piramidy, Biblia, dynastia, rycerz, giermek, ratusz
- wskazuje na mapie miejsca powstawania pierwszych cywilizacji, Rzym, Grecję, Bizancjum, Półwysep Arabski, Jerozolimę, granice państwa polskiego w czasach pierwszych Piastów, Kraków
- samodzielnie układa zdania rozsypanki wyrazowej i zdaniowej
- układa poprawne zdania z poznanymi pojęciami, imionami postaci, nazwami geograficznymi
- czyta ze zrozumieniem wybrane fragmenty tekstu podręcznika
- umieszcza wydarzenia na taśmie chronologicznej – z dokładnością do stulecia, porządkuje je w takiej kolejności w jakiej miały miejsce
- pracuje chętnie i z dużym zaangażowaniem

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i określa jednostki czasu w historii
- wie, do czego służy kalendarz, odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa to moment, od którego liczy się czas
- wie, gdzie należy szukać informacji o wydarzeniach z przeszłości
- przyporządkowuje niektóre wynalazki i osiągnięcia do kraju, z którego pochodzą
- przyporządkowuje nazwę pisma do kraju, w którym się nim posługiwano
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Rzymem
- rozpoznaje i nazywa na ilustracji Koloseum, amfiteatr, akwedukt, świątynię grecką
- rozróżnia ustrój republikański od cesarstwa
- rozpoznaje na ilustracji wojownika tatarskiego, Krzyżaka, ikonę, meczet, insygnia koronacyjne-nazywa je
- nazywa plemiona polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje ich siedziby
- zna datę roczną chrztu Polski i jego znaczenie dla dziejów Polski
- wymienia imiona pierwszych władców Polski (Mieszko I, Bolesław Chrobry, Bolesław Śmiały)
- wymienia niektóre elementy łączące Polaków
- wie, że Łokietek zjednoczył Polskę
- zna i rozumie pojęcia: mit, cesarz, papież, feudał, król, piramidy, Biblia, dynastia, rycerz, giermek, ratusz
- wskazuje na mapie miejsca powstawania pierwszych cywilizacji, Rzym, Grecję, Bizancjum, Półwysep Arabski, Jerozolimę, granice państwa polskiego w czasach pierwszych Piastów, Kraków
- samodzielnie układa zdania rozsypanki wyrazowej i zdaniowej
- układa poprawne zdania z poznanymi pojęciami, imionami postaci, nazwami geograficznymi
- czyta ze zrozumieniem wybrane fragmenty tekstu podręcznika
- umieszcza wydarzenia na taśmie chronologicznej – z dokładnością do stulecia, porządkuje je w takiej kolejności w jakiej miały miejsce
- pracuje chętnie i z dużym zaangażowaniem
- jest bardzo aktywny na zajęciach
- samodzielnie formułuje opinie

Klasa 2

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wskazuje na ilustracjach ślady przeszłości
- wymienia niektóre z nazw państw z epoki nowożytnej
- z pomocą nauczyciela układa zdania z rozsypanek , odczytuje (przy pomocy podanego klucza)zaszyfrowane pojęcia, nazwy geograficzne, imiona postaci
- czyta bardzo krótkie fragmenty tekstu
- podejmuje pracę niechętnie, zdarza się, że w ogóle jej nie wykonuje

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- odczytuje i poprawnie zapisuje datę z kalendarza kartkowego
- wymienia niektóre pozostałości z dawnych czasów
- wymienia nazwy państw lub terenów
- przyporządkowuje nazwy państw do prostego opisu ich ustrojów
- zna i rozumie pojęcia: papież , król, rycerz, Słowianie,
- wskazuje na mapie Polskę, Francję, Amerykę
- rozpoznaje na ilustracji charakterystyczną postać np. Napoleon Bonaparte
- samodzielnie układa zdania z rozsypanki zdaniowej
- z pomocą nauczyciela układa zdania z nowo poznanymi pojęciami, nazwiskami
- czyta wybrane fragmenty tekstu, rozumie je po dodatkowych wyjaśnieniach nauczyciela
- wie skąd pochodzi nazwa demokracja szlachecka Polska ,
- ze zbioru zawierającego imiona wybiera imiona polskich władców
- z pomocą nauczyciela chronologicznie porządkuje wydarzenia (bez określania dat)
- wykonuje przydzielone mu zadania wolno, ale rzetelnie -niekiedy tylko nie podejmuje trudu ich wykonania

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia jednostki czasu w historii
- odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa są początkiem naszej ery
- wymienia niektóre źródła historyczne (bez używania terminu)
- wymienia nazwy niektórych odkryć geograficznych
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Polską
- rozpoznaje na ilustracji kościół katolicki, cerkiew, meczet i przyporządkowuje im właściwe nazwy
- rozpoznaje na ilustracji Krzyżaka, meczet, insygnia koronacyjne-podpisuje je
- nazywa dwa –trzy najważniejsze miasta polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje je na mapie
- zna datę roczną upadku Polski
- wymienia imiona władców Polski
- wie, że elementami łączącymi Polaków są język i wiara
- wskazuje na mapie Polskę, Francję, Amerykę
- układa zdania z rozsypanki zdaniowej i wyrazowej
- układa proste zdania z nowo poznanymi pojęciami, nazwiskami, nazwami miejscowości
- czyta ze zrozumieniem krótkie teksty
- porządkuje chronologicznie wydarzenia (bez określania dat)
- zna i rozumie pojęcia: papież, król, rycerz, giermek, dynastia
- pracuje na ogół chętnie, stara się sprostać stawianym mu wymaganiom

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i określa jednostki czasu w historii
- wie, do czego służy kalendarz, odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa to moment, od którego liczy się czas
- wie, gdzie należy szukać informacji o wydarzeniach z przeszłości
- przyporządkowuje niektóre wynalazki i osiągnięcia do kraju, z którego pochodzą
- przyporządkowuje nazwę pisma do kraju, w którym się nim posługiwano
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Polską
- rozpoznaje na ilustracji kościół katolicki, cerkiew, meczet i przyporządkowuje im właściwe nazwy
- rozpoznaje na ilustracji Krzyżaka, ikonę, meczet, insygnia koronacyjne-nazywa je
- nazywa dwa –trzy najważniejsze miasta polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje je na mapie
- zna datę roczną upadku Polski
- wymienia imiona władców Polski
- wymienia niektóre elementy łączące Polaków

- zna i rozumie pojęcia: mit, cesarz, papież, król, dynastia, rycerz, giermek, ratusz
- samodzielnie układa zdania rozsypanki wyrazowej i zdaniowej
- układa poprawne zdania z poznanymi pojęciami, imionami postaci, nazwami geograficznymi
- czyta ze zrozumieniem wybrane fragmenty tekstu podręcznika
- umieszcza wydarzenia na taśmie chronologicznej – z dokładnością do stulecia, porządkuje je w takiej kolejności w jakiej miały miejsce
- pracuje chętnie i z dużym zaangażowaniem

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i określa jednostki czasu w historii
- wie, do czego służy kalendarz, odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa to moment, od którego liczy się czas
- wie, gdzie należy szukać informacji o wydarzeniach z przeszłości
- przyporządkowuje niektóre wynalazki i osiągnięcia do kraju, z którego pochodzą
- przyporządkowuje nazwę pisma do kraju, w którym się nim posługiwano
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Polską
- rozpoznaje na ilustracji kościół katolicki, cerkiew, meczet i przyporządkowuje im właściwe nazwy
- rozpoznaje na ilustracji Krzyżaka, ikonę, meczet, insygnia koronacyjne-nazywa je
- nazywa dwa – trzy najważniejsze miasta polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje
- zna datę roczną upadku Polski
- wymienia imiona władców Polski
- wymienia niektóre elementy łączące Polaków
- zna i rozumie pojęcia: mit, cesarz, papież, król, dynastia, rycerz, giermek, ratusz
- samodzielnie układa zdania rozsypanki wyrazowej i zdaniowej
- układa poprawne zdania z poznanymi pojęciami, imionami postaci, nazwami geograficznymi
- czyta ze zrozumieniem wybrane fragmenty tekstu podręcznika
- umieszcza wydarzenia na taśmie chronologicznej – z dokładnością do stulecia, porządkuje je w takiej kolejności w jakiej miały miejsce
- pracuje chętnie i z dużym zaangażowaniem
- jest bardzo aktywny na zajęciach
- samodzielnie formułuje opinie

Klasa 3

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wskazuje na ilustracjach ślady przeszłości
- wymienia niektóre z nazw państw z epoki nowożytnej
- z pomocą nauczyciela układa zdania z rozsypanek, odczytuje (przy pomocy podanego klucza) zaszyfrowane pojęcia, nazwy geograficzne, imiona postaci
- czyta bardzo krótkie fragmenty tekstu
- podejmuje pracę niechętnie, zdarza się, że w ogóle jej nie wykonuje

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- odczytuje i poprawnie zapisuje datę z kalendarza kartkowego
- wymienia niektóre pozostałości z dawnych czasów
- wymienia nazwy państw lub terenów
- przyporządkowuje nazwy państw do prostego opisu ich ustrojów
- zna i rozumie pojęcia: getto, holocaust, nazizm, rasizm,
- wskazuje na mapie Polskę, Francję, Amerykę
- rozpoznaje na ilustracji charakterystyczną postać np. Józef Piłsudski, Lech Wałęsa
- samodzielnie układa zdania z rozsypanki zdaniowej
- z pomocą nauczyciela układa zdania z nowo poznanymi pojęciami, nazwiskami
- czyta wybrane fragmenty tekstu, rozumie je po dodatkowych wyjaśnieniach nauczyciela
- ze zbioru zawierającego imiona wybiera imiona polskich bohaterów
- z pomocą nauczyciela chronologicznie porządkuje wydarzenia (bez określania dat)
- wykonuje przydzielone mu zadania wolno, ale rzetelnie -niekiedy tylko nie podejmuje trudu ich wykonania

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia jednostki czasu w historii
- odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa są początkiem naszej ery
- wymienia niektóre źródła historyczne (bez używania terminu)
- wymienia nazwy niektórych wynalazków XX w
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Polską i w II wojnie światowej
- rozpoznaje na ilustracji Warszawę, Kraków i przyporządkowuje im właściwe nazwy
- rozpoznaje na ilustracji Wawel, getto, obóz w Auschwitz, nazywa je
- nazywa dwa –trzy najważniejsze miasta polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje
- zna datę roczną II wojny światowej, upadku komunizmu w Polsce
- wymienia imiona władców Polski
- wskazuje na mapie Polskę, Niemcy, Oświęcim
- układa zdania z rozsypanki zdaniowej i wyrazowej
- układa proste zdania z nowo poznanymi pojęciami, nazwiskami, nazwami miejscowości
- czyta ze zrozumieniem krótkie teksty
- porządkuje chronologicznie wydarzenia (bez określania dat)
- zna i rozumie pojęcia: getto, holocaust, nazizm, rasizm
- pracuje na ogół chętnie , stara się sprostac stawianym mu wymaganiom

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i określa jednostki czasu w historii
- wie, do czego służy kalendarz, odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa to moment, od którego liczy się czas
- wie, gdzie należy szukać informacji o wydarzeniach z przeszłości
- przyporządkowuje niektóre wynalazki i osiągnięcia do kraju, z którego pochodzą
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Polską i w II wojnie światowej
- rozpoznaje na ilustracji Warszawę, Kraków i przyporządkowuje im właściwe nazwy
- rozpoznaje na ilustracji Wawel, getto, obóz w Auschwitz, nazywa je
- nazywa dwa –trzy najważniejsze miasta polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje
- zna datę roczną II wojny światowej, upadku komunizmu w Polsce
- wymienia najważniejsze postaci z historii Polski w XX w
- zna i rozumie pojęcia: getto, holocaust, nazizm, rasizm
- samodzielnie układa zdania rozsypanki wyrazowej i zdaniowej
- układa poprawne zdania z poznanymi pojęciami, imionami postaci, nazwami geograficznymi
- czyta ze zrozumieniem wybrane fragmenty tekstu podręcznika
- umieszcza wydarzenia na taśmie chronologicznej – z dokładnością do stulecia, porządkuje je w takiej kolejności w jakiej miały miejsce
- pracuje chętnie i z dużym zaangażowaniem

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i określa jednostki czasu w historii
- wie, do czego służy kalendarz, odczytuje datę z kalendarza kartkowego
- wie, że narodziny Chrystusa to moment, od którego liczy się czas
- wie, gdzie należy szukać informacji o wydarzeniach z przeszłości
- przyporządkowuje niektóre wynalazki i osiągnięcia do kraju ,z którego pochodzą
- wie, na czym polegał udział obywateli w rządzeniu Polską i w II wojnie światowej
- rozpoznaje na ilustracji Warszawę, Kraków i przyporządkowuje im właściwe nazwy
- rozpoznaje na ilustracji Wawel, getto, obóz w Auschwitz, nazywa je
- nazywa dwa –trzy najważniejsze miasta polskie i z pomocą nauczyciela wskazuje
- zna datę roczną II wojny światowej, upadku komunizmu w Polsce
- wymienia najważniejsze postaci z historii Polski w XX w
- zna i rozumie pojęcia: getto, holocaust, nazizm, rasizm
- samodzielnie układa zdania rozsypanki wyrazowej i zdaniowej
- układa poprawne zdania z poznanymi pojęciami, imionami postaci, nazwami geograficznymi
- czyta ze zrozumieniem wybrane fragmenty tekstu podręcznika
- umieszcza wydarzenia na taśmie chronologicznej – z dokładnością do stulecia, porządkuje je w takiej kolejności w jakiej miały miejsce

- pracuje chętnie i z dużym zaangażowaniem
- jest bardzo aktywny na zajęciach
- samodzielnie formułuje opinie

KRYTERIA OCENIANIA DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU LEKKIM

KLASA I

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Ocena dopuszczający

Uczeń powinien:

- wskazać chociaż jeden przykład cech, które mogą świadczyć o tym, że osoba jest dobrym obywatelem
- wymienić chociaż jeden przykład osób, które są dobrymi obywatelami
- podać (chociaż jeden) przykład grupy społecznej, do której należy
- jasno formułować pytanie (chociaż jedno)
- nie obrażać swoich rozmówców

Ocena dostateczny

Uczeń powinien:

- wskazać chociaż dwa przykłady cech, które mogą świadczyć o tym, że osoba jest dobrym obywatelem
- wymienić chociaż dwa przykłady osób, które są dobrymi obywatelami
- podać przykłady (chociaż dwa) grup społecznych, do których należy
- jasno formułować pytania (chociaż dwa)
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie w prosty sposób
- na podstawie przeczytanych prostych tekstów informacyjnych, odpowiedzieć chociaż na dwa (proste) pytanie nauczyciela
- wymienić najważniejsze źródła informacji (przynajmniej dwa) w społeczeństwie demokratycznym

Ocena dobry

Uczeń powinien:

- wyjaśnić, kim jest obywatel i w jaki sposób można zostać obywatelem Polski

- podać przykłady grup społecznych, do których należy
- wymienić najważniejsze zasady aktywnego słuchania (przynajmniej trzy)
- streścić najważniejsze wątki wysłuchanej opinii lub poglądów rozmówcy
- w zależności od prowadzonej rozmowy (dyskusji) stosować pytania otwarte i zamknięte
- jasno i zwięźle formułować pytania, słuchając tego, co odpowiada rozmówca
- aktywnie słuchać swojego rozmówcę
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie
- formułować opinie i je przedstawiać publicznie
- czytać teksty informacyjne ze zrozumieniem
- wymienić najważniejsze źródła informacji (przynajmniej trzy) w społeczeństwie demokratycznym
- rozróżniać poszczególne sposoby podejmowania decyzji w grupie i stosować je w praktyce

Ocena bardzo dobry

Uczeń powinien:

- wyjaśnić, kim jest obywatel i w jaki sposób można zostać obywatelem
- podać przykłady umiejętności społecznych, jakimi powinien kierować się obywatel
- ocenić postępowanie wybranej osoby publicznej z punktu widzenia cnót obywatelskich
- podać przykłady grup społecznych, do których należy oraz scharakteryzować ich rolę np. dla społeczności lokalnej, zbiorowości, wspólnoty
- wyjaśnić na przykładach, dlaczego człowiek jest istotą społeczną
- wyjaśnić na czym polega rezygnacja z potrzeb jednostki na rzecz dobra wspólnego,
- podać przykłady z życia codziennego, w jaki sposób można aktywnie słuchać swojego rozmówcy
- wymienić poznane zasady aktywnego słuchania (przynajmniej trzy) oraz zastosować je w czasie ćwiczeń
- właściwie odbierać i interpretować komunikaty wysyłane przez innych
- streścić najważniejsze wątki wysłuchanej opinii lub poglądów rozmówcy
- w zależności od prowadzonej rozmowy (dyskusji) stosować pytania otwarte i zamknięte
- jasno, zwięźle i trafnie formułować pytania
- aktywnie słuchać swojego rozmówcę
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie i je uzasadniać
- formułować opinie i przekonująco je przedstawiać
- przekonująco i stanowczo bronić swojego zdania, nie obrażając swoich rozmówców
- spokojnie reagować na atak i krytykę, jednocześnie nie pozwalając na naruszenie swojej godności
- rozróżniać poszczególne sposoby podejmowania decyzji w grupie i stosować je w praktyce

Ocena celujący

Uczeń powinien:

- podać umiejętności, jakie posiada aktywny obywatela oraz wskazać je na przykładzie konkretnych postaci

- wyjaśnić, kim jest obywatel i jakie, w związku z tym, ma prawa oraz obowiązki
- podać przykłady umiejętności, jakie powinien posiadać obywatel oraz zasady społeczne, jakimi powinien (jaki powinien być) kierować się w życiu oraz ocenić ich użyteczność dla społeczeństwa, w tym dla społeczności lokalnej
- ocenić postępowanie wybranej osoby publicznej z punktu widzenia cnót oraz umiejętności obywatelskich
- podać przykłady grup społecznych, do których należy oraz scharakteryzować ich rolę np. dla społeczności lokalnej, zbiorowości, wspólnoty
- określić, jakie związki zachodzą między jednostkami w społeczeństwie
- wyjaśnić na przykładach, dlaczego człowiek jest istotą społeczną
- podać przykłady i wyjaśnić podstawowe kategorie socjologiczne tj.: jednostka, wspólnota, grupa, społeczeństwo, ład społeczny
- opisać na przykładzie społeczeństwa polskiego osoby wchodzące do poszczególnych klas społecznych
- podać przykłady (przynajmniej pięć) z życia codziennego, w jaki sposób można aktywnie słuchać swojego rozmówcy
- wskazać na utrudnienia i bariery jakie występują w komunikowaniu
- ocenić na podstawie obserwacji uczestników dyskusji, na ile są aktywnymi słuchaczami
- właściwie odbierać i interpretować komunikaty wysyłane przez innych
- streścić najważniejsze wątki wysłuchanej opinii lub poglądów kilku rozmówców
- zastosować parafrazę w czasie rozmowy
- stosować biegle w czasie ćwiczeń i dyskusji „sześć pytań dziennikarskich”, kierując się zasadami skutecznego komunikowania
- w zależności od prowadzonej rozmowy (dyskusji) stosować pytania otwarte i zamknięte
- jasno, zwięźle i trafnie (nie odchodząc od tematu) formułować pytania w czasie rozmowy i ćwiczeń
- aktywnie słuchać swojego rozmówcę
- aktywnie prowadzić rozmowę, dostosowując pytania do zaistniałej sytuacji
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie i logicznie je uzasadniać
- formułować opinie i przekonująco je przedstawiać
- przekonująco i stanowczo bronić swojego zdania, nie obrażając swoich rozmówców
- samodzielnie interpretować po przeczytaniu teksty informacyjne (w tym prasowe)
- podać przykłady znaczenia rzetelnej informacji podczas podejmowaniu decyzji, w tym decyzji obywatelskich
- wymienić najważniejsze źródła informacji (przynajmniej pięć) w społeczeństwie demokratycznym
- korzystać z wielu (kilku) źródeł informacji przygotowując się do lekcji
- krytycznie analizować i oceniać wiarygodność poszczególnych źródeł informacji
- umiejętnie dokonywać selekcji informacji
- ocenić przydatność dostępnych źródeł informacji z punktu widzenia potrzeb
- przygotowywać informacje, w tym teksty pisane
- podać na przykładach z historii, literatury i filmu sposoby podejmowania decyzji w grupie (konsensus, decyzja lidera, głosowanie)

KLASA II

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Ocena dopuszczający

Uczeń powinien:

- podać nazwę gminy, w której uczeń mieszka
- wymienić oraz wskazać na mapie przynajmniej jedną instytucję (obiekt oraz miejsce) charakterystyczne dla gminy, w której uczeń mieszka

Ocena dostateczny

Uczeń powinien:

- wskazać chociaż dwa przykłady organów władzy państwowej
- wyjaśnić co to jest gmina i podać nazwę gminy, w której mieszka
- wymienić oraz wskazać na mapie przynajmniej dwie instytucje (obiekty oraz miejsca) charakterystyczne dla gminy, w której uczeń mieszka

Ocena dobry

Uczeń powinien:

- wyjaśnić, co to jest gmina i jakie więzi łączą ludzi zamieszkujących jedną gminę, podać nazwę gminy, w której mieszka
- przedstawić, co to jest samorząd i wskazać chociaż dwa rodzaje samorządów
- wskazać (wymienić), chociaż trzy przykłady organów władzy państwowej
- rozróżniać zadania (działania) wykonywane przez władzę centralną od zadań (działań) wykonywanych przez władze lokalne oraz samych obywateli

Ocena bardzo dobry

Uczeń powinien:

- przedstawić, co to jest samorząd
- wskazać jaka jest rola samorządu
- wyjaśnić, co to jest gmina i jakie więzi łączą ludzi zamieszkujących jedną gminę, podać nazwę gminy, w której mieszka
- podać przynajmniej dwie cechy charakteryzujące pojęcie „mała ojczyzna”
- wymienić oraz wskazać na mapie instytucje, obiekty oraz miejsca charakterystyczne dla gminy, w której uczeń mieszka
- wskazać przynajmniej dwie mocne strony gminy- „małej ojczyzny”

Ocena celujący

Uczeń powinien:

- wyjaśnić, co to jest gmina i jakie więzi łączą ludzi zamieszkujących jedną gminę, podać nazwę gminy, w której mieszka
- zaprezentować kilka informacji, jakie powinny znaleźć się w folderze o gminie, w której uczeń mieszka, oraz uzasadnić swój wybór
- przedstawić, co to jest samorząd i wskazać rodzaje samorządów
- wskazać jaka jest rola samorządu

- wyjaśnić zasadę decentralizacji władzy oraz podać przykłady (choć trzy) zadań własnych i uprawnień
- podać przynajmniej dwie cechy charakteryzujące pojęcie „mała ojczyzna”

KLASA III

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Ocena dopuszczający

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii,
- zna najważniejsze problemy współczesnego świata,

Ocena dostateczny

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii,
- zna zasady funkcjonowania gospodarstwa domowego,
- potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne,

Ocena dobry

Uczeń:

- rozumie pojęcia z zakresu ekonomii i gospodarowania,
- rozumie zasady funkcjonowania gospodarstwa domowego
- potrafi omówić najważniejsze problemy współczesnego świata ekonomiczne, ekologiczne i społeczne,
- poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji,
- umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocena bardzo dobry

Uczeń:

- rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię z zakresu ekonomii,
- potrafi opracować budżet gospodarstwa domowego,
- potrafi opracować prosty schemat biznes-planu,
- samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią,
- umie współpracować w grupie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocena celujący

Uczeń:

- posiadał umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji,
- samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat,
- nie boi się wypowiadać własnych opinii i sądów,
- zna szeroką terminologię przedmiotową, swobodnie się nią posługuje,
- wykazuje się orientacją w aktualnej sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej Polski